

Avrupa Birliğı tarafından finanse edilmektedir

GÜVENLİ İşYERLERİ İÇİN RİSKTEN KORUNMA YAKLAřIMI

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Risk Değerlendirmesi Nedir?

İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmalardır.

Risk Değerlendirmesi Neden Önemli?

- Riskler ortaya çıkmadan önce harekete geçmenin ilk adımıdır.
- Güvenli ve sağlıklı çalışma ortamlarının oluşturulmasına katkı sağlar.
- İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesini destekler.
- Risklerin azaltılmasını ve kaynağında kontrol edilmesini esas alır.
- Çalışanların bilgi ve deneyimlerinin sürece yansıtılmasını sağlar.
- Deđerřen koşullar ve yeni risklerin dikkate alınmasını sağlar.
- İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının sürekli iyileştirilmesini destekler.

REHBERLİK VE TEFTİş
BAřKANLIđI

Uluslararası
Çalışma
Örgütü

RİSK DEĞERLENDİRMESİ SÜRECİ NASIL İŞLER?

RİSK DEĞERLENDİRMESİ SÜRECİ NASIL İŞLER?

1. ADIM : RİSK DEĞERLENDİRME EKİBİ KURULUR

Ekibi kim oluşturur?

→ İşveren / İşveren vekili

Ekipte kimler yer alır?

→ İşveren / İşveren vekili

→ İş güvenliği uzmanı,

→ İşyeri hekimi,

→ Çalışan temsilcileri,

→ Destek elemanları ve

→ İşyerindeki faaliyetler ile riskler hakkında bilgi sahibi çalışanlar

→ İhtiyaç halinde işyeri dışındaki kişi ve kuruluşlardan destek olmak üzere hizmet alınabilir.

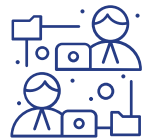
2. ADIM : TEHLİKELER VE TEHLİKEYE YOL AÇABİLECEK FAKTÖRLER BELİRLENİR

Tehlikelerin tespitinde: çalışma ortamı, çalışanlar ve işyerine ilişkin aşağıdaki bilgiler ile tehlikelere yol açabilecek faktörler ve kaynaklar dikkate alınır.

ÇALIŞMA ORTAMI

- ▶ İşyeri bina ve eklentileri,
- ▶ İş ekipmanları,
- ▶ Kullanılan maddeler,
- ▶ Artık ve atıklarla ilgili işlemler,
- ▶ Malzeme güvenlik bilgi formları,
- ▶ Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları

ÇALIŞANLAR

- ▶ Çalışanların tecrübe ve düşünceleri,
- ▶ Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları,
- ▶ Özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu,
- ▶ Meslek hastalığı kayıtları,
- ▶ İş kazası kayıtları

RİSK DEĞERLENDİRMESİ SÜRECİ NASIL İŞLER?

İŞYERİ

- ▶ İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler,
- ▶ Üretim süreç ve teknikleri,
- ▶ Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar,
- ▶ İşe başlamadan önce alınacak çalışma izin belgeleri,
- ▶ İşyerinin teftiş sonuçları,
- ▶ Maddi zararlı olay kayıtları,
- ▶ Ramak kala olay kayıtları,
- ▶ Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirme çalışmaları,
- ▶ Acil durum planları,
- ▶ Yapılan işin niteliğine göre sağlık ve güvenlik planı ile patlamadan korunma dokümanı

Yeterli bilgi ve veri bulunmayan durumlarda ek kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmalar yapılır.

3. ADIM :

RİSKLER BELİRLENİR, ANALİZ EDİLİR VE ÖNCELİKLENDİRİLİR

Bu adımda, yukarıda tespit edilen tehlikelerden kaynaklanabilecek riskler aşağıdaki aşamalar izlenerek değerlendirilir:

RİSKLERİN BELİRLENMESİ

- ▶ Riskler belirlenirken, risklerin ortaya çıkma sıklığı
- ▶ Kimlerin ve nelerin nasıl ve ne ölçüde etkilenebileceği
- ▶ Olası zararların şiddeti
- ▶ Mevcut kontrol tedbirlerinin etkisi dikkate alınır.

RİSKLERİN ANALİZİ

- ▶ İşyerinin özellikleri, faaliyetleri ile tehlike ve risklerin niteliği dikkate alınır
- ▶ Riskler, ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerle analiz edilir.
- ▶ İşyerindeki farklı iş ve faaliyetlerden kaynaklanan riskler ayrı ayrı değerlendirilir, ancak bir bütün olarak ele alınır.

RİSKLERİN ÖNCELİKLENDİRİLMESİ

- ▶ Riskler, etkilerinin büyüklüğü ve önem derecesine göre öncelik sırasına konulur.
- ▶ Risklerin kontrolüne yönelik adımların planlanması için yazılı hale getirilir.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ SÜRECİ NASIL İŞLER?

4. ADIM : RİSKLER KONTROL ALTINA ALINIR

Risklerin kontrolü aşağıdaki süreç izlenerek sağlanır.

PLANLAMA

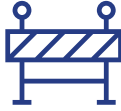
- Önceliklendirilen risklerin kontrolü amacıyla bir planlama yapılır

ÖNLEMLERİN BELİRLENMESİ

Riski ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir seviyeye indirmek için aşağıdaki önlemler uygulanır:

- Tehlike veya tehlike kaynağı ortadan kaldırılır.
- Tehlike kaynağı mümkünse tehlikeli olmayan veya daha az tehlikeli olanla değiştirilir.
- Risklerle kaynağında mücadele edilir.

ÖNLEMLERİN UYGULANMASI

- Önlemlerin uygulanması için sorumlular, uygulama adımları ve zaman planı belirlenir.
- Planlar işveren tarafından uygulamaya konulur.

UYGULAMANIN İZLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ

- Hazırlanan planlar düzenli olarak izlenir ve denetlenir.
- Aksayan yönler için gerekli düzeltici ve önleyici işlemler yapılır.

YENİDEN DEĞERLENDİRME

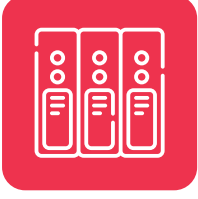
- Önlemlerin uygulanmasından sonra risk seviyesi yeniden değerlendirilir.
- Risk kabul edilebilir seviyenin üzerinde ise süreç tekrarlanır.

UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Toplu korunma önlemlerine öncelik verilir.
- Uygulanan önlemlerin yeni risklere yol açmaması sağlanır.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ SÜRECİ NASIL İŞLER?

5. ADIM : RİSK DEĞERLENDİRMESİ DOKÜMANTE EDİLİR VE SAKLANIR

Risk değerlendirme dokümanında aşağıdaki bilgiler kayıt altına alınır:

- ▶ İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı
- ▶ İşyeri ve değerlendirmeyi yapan kişilere ilişkin bilgiler
- ▶ Risk değerlendirmesinin tarihi ve geçerlilik süresi
- ▶ Risk değerlendirmesi işyerindeki farklı bölümler için ayrı ayrı yapılmışsa her birinin adı
- ▶ Belirlenen tehlike kaynakları, tehlikeler ve riskler
- ▶ Risk analiz yöntemleri ve sonuçları
- ▶ Risklerin önem ve öncelik sıralaması
- ▶ Düzeltici ve önleyici tedbirler ile son risk seviyesi

Dokümanın saklanması

- ▶ Doküman, değerlendirmeyi yapanlar tarafından imzalanır, işyerinde saklanır ve elektronik ortamda arşivlenebilir.

6. ADIM : RİSK DEĞERLENDİRMESİ YENİLENİR

Risk değerlendirme tehlike sınıfına göre belirli aralıklarla yenilenir:

Çok tehlikeli işyerlerinde:
en geç 2 yılda bir

Tehlikeli işyerlerinde:
en geç 4 yılda bir

Az tehlikeli işyerlerinde:
en geç 6 yılda bir

Tamamen veya kısmi olarak aşağıda belirtilen özel durumlarda yenilenir:

- ▶ İşyerinin taşınması veya bina değişiklikleri
- ▶ Teknoloji, kullanılan madde veya ekipman değişiklikleri
- ▶ Üretim yönteminde değişiklikler
- ▶ İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi
- ▶ Çalışma ortamına ilişkin mevzuat değişiklikleri
- ▶ Ortam ölçümleri veya sağlık gözetimi sonucunda yeni risklerin tespit edilmesi
- ▶ İşyeri dışından kaynaklanan yeni tehlikelerin ortaya çıkması

RİSK DEĞERLENDİRMESİNİN ÇALIŞANLAR VE İŞYERLERİNE KATKILARI

- Daha sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı
- İş kazası ve meslek hastalığı risklerinin azaltılması
- Riskler ve korunma yöntemleri konusunda bilinçlenme ve sürece katılım
- Riskler ve alınan önlemler hakkında bilgi sahibi olma
- Kadınlar dahil özel politika gerektiren çalışan gruplarının daha etkin korunması
- Acil durumlara hazırlığın güçlenmesi

- Mevzuata uyumun güçlenmesi
- Tehlike ve risklerin sistematik yönetimi, erken tespiti ve etkin kontrolü
- Tehlike ve risklere karşı proaktif yaklaşımın güçlenmesi
- Düzeltici ve önleyici faaliyetlerin etkin yürütülmesi
- İş sağlığı ve güvenliği süreçlerinin iyileştirilmesi
- İş sürekliliğinin desteklenmesi
- Kaynakların daha etkin kullanılması
- İş sağlığı ve güvenliği kültürünün güçlenmesi

Daha Detaylı Bilgi için
QR okutunuz:

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk
Değerlendirmesi Yönetmeliği
Resmi Gazete

